

[nyheter om eu]

Cypriotiskt parti vill lämna euron

Det cypriotiska vänsterpartiet AXEL kräver nu att Cypern skall lämna euron efter att ha tagit intryck av ekonomerna Heiner Flassbeck's och Costas Lapavitsas studie "The Systemic Crisis of the Euro". EU-etablissemangent menar att det inte är möjligt att lämna euron eftersom det skulle innebära kontroll av kapitalrörelser och bankrestriktioner. Men AXEL menar att det argumentet är av inget värde. Under Cypernkrisen nyligen påtvingade EU den cypriotiska regeringen kontroll just av kapitalrörelser för att undvika en fullständig katastrof för det cypriotiska banksystemet.

I Grekland håller dock vänstern i form av SYRIZA fast vid euron, och delar av ledarskiktet anser att ett utträde är ett uttryck för nationalism och i motsats till en klasspolitik. Men andra menar att så länge SYRIZA inte ifrågasätter euron som nyckeln för EU-etablissemangent version av det marknadsliberala uttrycket "Det finns inget Alternativ", så låses den politiska debatten fast i en diskussion som mer gynnar systematiska åtstramningsåtgärder än gynnar sociala rörelser. Det är tvärt om, om den europeiska vänstern skulle agera för en ordnad nedmontering av eurosystelet, som Flassbeck och Lapavitsas förordar, skulle det öppna upp för ett politiskt utrymme för en radikaliserad ekonomi och sociala rörelser som spränger gränserna för EU:s marknadsliberala ekonomi. I det längre perspektivet borde var och en

kunna samtycka till att det "nya samhället" inte kan baseras på räddningsfonderna EFSF eller ESM och Europeiska centralbankens återkapitaliseringsåtgärder av banksystemet.

Jan-Erik Gustafsson

EU:s ekonomiska politik skapar fattigdom

Om inte EU:s regeringar upphör med sin åtstramningspolitik kan ytterligare upp till 25 miljoner européer hamna i fattigdom, varnar hjälporganisationen Oxfam.

EU:s sätt att handha krisen hotar att flytta de sociala rättigheterna många tiotals år bakåt och skapa en cirkel av fattigdom för generationer, anser organisationen.

– Aggressiva nedskärningar i sociala rättigheter, vård och utbildning, sämre rättigheter för anställda och orättvis beskattning fångar miljoner européer i en cirkel av fattigdom som kan vara i generationer. Det är moraliskt och ekonomiskt nonsens, säger chefen för Oxfams EU-kontor Natalia Alonso. I till exempel Spanien kan de ekonomiska klyftorna bli lika stora som Sydsudan, hävdar Oxfam. Andra länder som är i farozonen är Grekland, Irland, Italien och Portugal. Budskapet till EU:s finansministrar är; investera i skolor, sjukhus, bostadsbyggnad, forskning och teknologi genom att beskatta de allra rikaste hårdare samt bekämpa skatteflykt.

Gösta Torstensson

Delning – alternativ till bankunionen

Vänsterpartiets EU-parlamentariker Mikael Gustafsson framhöll i ett tal i EU-parlamentet att bankdelning bör vara ett alternativ till EU-kommissionens förslag om bankunionen. Syftet med den överstatliga bankunionen är att fortsätta nedskärnings- och åtstramningspolitiken, som genom Trojkans diktat har skickat framförallt de sydeuropeiska befolkningarnas levnadsförhållanden årtionden tillbaka och skapat en gigantisk arbetslöshet, särskilt bland ungdomarna.

"Här i sessionen sägs det många fina saker om varför vi skall inrätta en bankunion, men inget visar faktiskt att central tillsyn skulle vara bättre än nationell tillsyn. Dåliga lagar och regler är lika dåliga vare sig man fattar beslut på central eller på nationell nivå. Istället för en bankunion borde varje land göra två andra saker: För det första att kräva att bankerna delar upp sin verksamhet; en del som är den traditionella bankverksamheten och en annan del som är spekulationsdelen. Dels borde vi öka kontrollerna av finansmarknaderna. Det har under väldigt lång tid avreglerats på ett oansvarfullt sätt, och den här avregleringen har också lett till den finansiella kris vi nu har. Med de här två förslagen, bankdelning och återreglering, så skulle stabiliteten kunna öka inom finanssektorn och vanligt folk skulle därmed kunna slippa att betala för bankiernas kasinookonom".

Jan-Erik Gustafsson

Sjunkande industriproduktion i euroområdet

Industriproduktionen i euroområdet sjönk med 1,5 procent i juli, jämfört med föregående månad, och sjönk med 2,1 procent jämfört med samma månad föregående år. Det rapporterar Eurostat, EU:s statistikmyndighet. I hela EU sjönk industriproduktionen 1,0 procent i juli, jämfört med månaden före, och sjönk 1,7 procent jämfört med samma månad föregående år. Bland rapporterade euroländer hade Estland den största uppgången i industriproduktionen i juli, plus 2,1 procent jämfört med månaden före, följt av Finland med +2,0 procent. Svag utveckling noterades i Irland, minus 8,7 procent.

Rikskapitalbolaget EQT köper vårdbolag

Rikskapitalbolaget EQT köper det finska vårdföretaget Terveystalo med nästan 6.500 anställda. Säljare är rikskapitalbolaget Bridgepoint, och enligt Dagens Industris källor värderas Terveystalo till runt 5,5 miljarder kronor i affären. Bridgepoint tog över vårdbolaget 2009 har sedan dess investerat motsvarande nära 1,4 miljarder kronor i verksamheten och tilläggsförvärv. Under Bridgepoints ägandeperiod har rörelseresultatet före avskrivningar dubblats till 450 miljoner kronor och omsättningen förra året hamnade på 3.900 miljoner kronor.

JPMorgan vill avskaffa demokratin

I en rapport från den globala storbanken JPMorgan med titeln "The Euro Area Adjustment: About Halfway There" skriver författarna att Trojkans nedskärningspolitik i form av budgetdisciplin inte är tillräckligt. De hänvisar till att det finns för mycket demokrati i "utkanterna" med vilket menas EU:s medelhavsländer. "Utkantens politiska system upprättades i diktatorers spår och preciserades av dessa erfarenheter. Författningarna tenderar uppvisa starkt socialistiskt inflytande, vilket återspeglar den politiska styrka partier till vänster intog

efter fascismens fall (...). De politiska systemen i utkanterna uppvisar typiskt flera av följande drag: svag verkställe makt; svag centralstat gentemot regioner; grundlagsskyddad arbetsrätt; samförståndssträvande system som gynnar politisk kohandel och rätten att protestera om ovälkomna förändringar drabbar den politiska status quo. Krisen har avslöjat detta politiska arvs tillkortakommanden. Länderna i utkanten har endast delvis lyckats skapa ekonomiska och budgetreformplaner, detta på grund av att regeringar hindras av författningar (Portugal), mäktiga regioner (Spanien) och populistpartiers uppgång (Italien och Grekland)". I klartext säger alltså JPMorgan att fascismen behövs för att tvinga fram fortsatta åtstramningar i Europa som hittills endast gjorts "halvvägs".

Transaktionsskatt ogillas av EU-rätt

Elva EU-länders planer på att införa en skatt på finansiella transaktioner gillas inte av EU-ländernas egna jurister, uppger nyhetsbyrån Reuters. I ett omdöme från början av september hävdar ministerrådets rättstjänst att planerarna bland annat är "diskriminerande", utgör ett hinder för det fria flödet av kapital och inte är förenliga med EU:s grundlagar "eftersom icke deltagande länders befogenheter överträds".

Ryanair värsta värstingen

Lågprisbolaget Ryanair är sämst i resebranschen på att följa reklamationsnämndens (ARN) rekommendationer. Det irländska lågprisbolaget fälldes i 24 fall förra året. Enligt den svarta lista som konsumenttidningen Råd & Rön och resetidningen Vagabond publicerar, har Ryanair låtit bli att betala i hälften av fallen, motsvarande nästan 66000 kronor. Näst sämst är British Airways som låtit bli att betala ersättning i sju fall. Reklamationsnämndens beslut är rekommendationer, men de flesta fällda företag betalar ersättning. Den vanligaste orsaken till tvister mellan flygbolagen och kunderna är en EU-förordning om kompensation till passagerare som drabbas av inställda

eller försenade flyg. Enligt förordningen behöver bolagen inte betala om de kan bevisa att "extraordinära omständigheter" ligger bakom problemen. Flygbolagen tolkar formuleringen som att tekniska fel eller dåligt väder kan vara sådana omständigheter, medan ARN och EU-domstolen ofta gör en strängare bedömning, skriver Vagabond.

ECB redo att pumpa in pengar

Det blev som väntat ingen räntesänkning. Men Europeiska centralbanken (ECB) är redo att pumpa in mer pengar i eurozonen om det krävs för att hålla tillväxten vid liv, enligt ECB-chefen Mario Draghi. Inflationsprognosen skruvas upp marginellt för i år, medan det för 2014 blev en sänkt tillväxtprognos, från 1,1 till 1,0 procent. Euron föll efter beskedet. Draghi förklarade även att det kan bli aktuellt med ett tredje "stödpaket" till Grekland.

Grönland återtar plats i Arktiska rådet

Det grönländska självstyret ska få sitta med vid förhandlingarna igen när Arktiska rådet sammanträder, skriver den danska tidningen Politiken. Det har det kanadensiska ordförandeskapet beslutat. Grönland har bojkottat Arktiska rådet sedan i maj på grund av missnöje med det svenska ordförandeskapet, som inte ville ge dem en självständig plats vid förhandlingsbordet. Tidigare var det praxis att Danmark skulle representeras av alla tre regioner: Färöarna, Grönland och Danmark, men Sverige struntade i det. Arktiska rådet består av Kanada, Danmark, Finland, Island, Norge, Ryssland, Sverige och USA.

Nej till söndagsöppet i Norge

51 procent av normännen säger nej till söndagsöppna butiker medan 45 procent vill kunna shoppa hela veckan. Resultaten presenteras i en ny opinionsundersökning som Norstat gjort för tidningen Vårt Land. Stödet för söndagsöppet är störst i städer med över 50 000 invånare och bland yngre, och kvinnor är mer negativa än män.